

EEN CORONAPROOF KJV-WERKING IN BIBLIOTHEKEN

Enkele richtlijnen en tips

iedereenleest.
meer leesplezier, meer lezers!

Iedereen Leest – die de Kinder- en Jeugdjury coördineert – wil de lokale groepen zo goed mogelijk ondersteunen in een *coronaproof* aanpak van hun KJV-werking. Waar is er actuele en correcte informatie te vinden? Welke bijeenkomsten kunnen fysiek doorgaan? Welke richtlijnen gelden er? Wat met begeleiders die tot een risicogroep behoren? We bundelen in dit document enkele richtlijnen en tips.

Opgelet: dit document wordt regelmatig geüpdatet, maar dubbelcheck zelf ook altijd de meest actuele richtlijnen van (lokale) overheden.

Datum laatste update: 15/03/2020

In principe mogen fysieke activiteiten voor kinderen jonger dan 12 jaar nog steeds plaatsvinden. Maar veel bibliotheken hebben intussen beslist om de fysieke KJV-bijeenkomsten voorlopig te annuleren. Om jullie zo goed mogelijk te ondersteunen, hebben we deze gids dan ook een update gegeven. Want we hopen natuurlijk dat jullie de werking niet volledig annuleren en toch een digitaal of ander alternatief voorzien!

We lijsten hieronder nog even enkele informatiebronnen op waar je actuele richtlijnen en updates terugvindt. We verzamelden ook enkele tips voor online en fysieke bijeenkomsten.

Welke keuze er ook gemaakt wordt, in beide gevallen is een goede voorbereiding erg belangrijk omdat er als gevolg van corona meer zaken zijn om rekening mee te houden.

RICHTLIJNEN: DE JUISTE, ACTUELE INFO RAADPLEGEN

Als je de maatregelen correct kan toepassen, kan je als openbare bibliotheek zeker een auteurslezing, voorleesmoment of KJV-bijeenkomst organiseren. Zoals hierboven aangegeven, loont het zeker de moeite om in te zetten op fysieke bijeenkomsten met de juryleden en hun begeleiders. Om dergelijke activiteiten veilig te organiseren, kan je het [basisprotocol cultuur](#) raadplegen, opgesteld door het Departement Cultuur, Jeugd en Media. Ook sectororganisatie VVBAD bundelde algemene richtlijnen voor activiteiten in de bibliotheek in een [sectorgids](#). Raadpleeg daarnaast zeker ook de richtlijnen die je lokale overheid opstelt. Meer informatie over lokale exitstrategieën en aanpakken vind je op de [website van VVSG](#). Veel KJV-werkingen steunen op de inzet van bibmedewerkers en honderden vrijwilligers. Sommigen behoren misschien tot een risicogroep (leeftijd, chronische aandoeningen ...) waarbij extra voorzichtigheid geboden is. Op de website van [Vlaanderen Vrijwilligt](#) vind je meer actuele info. Alle informatie over de algemene maatregelen vind je op <https://www.info-coronavirus.be/nl/>.

PRAKTIJKTIPS VOOR ONLINE BIJENKOMSTEN

1. Keuze van het geschikte platform

De digitale mogelijkheden voor online bijeenkomsten zijn groot, daarom helpen we jullie graag op weg. Er zijn heel veel platforms beschikbaar, bekijk op voorhand welk platform het meest geschikt is (denk aan laagdrempeligheid, heb je er een programma voor nodig ...). We lijsten hieronder de meest gebruikte op met voor- en nadelen.

ZOOM

Voordelen:

- Goed ingeburgerd en vaak gebruikt
- Zeer stabiel
- Gebruiksvriendelijke interface
- Deelnemers moeten geen programma downloaden

Nadelen:

- Omwille van privacy en beveiliging mag niet iedereen ZOOM gebruiken (vnl. bij gratis gebruik – betalend gebruik is wel goed beveiligd)
- Gratis versie beperkt tot 40 minuten

Functionaliteiten:

- Break-out rooms om simultaan in kleine groepen te werken
- 100 deelnemers per sessie
- Chat-functie
- Poll-functie
- Scherm delen
- Opnemen van je sessie

GOOGLE MEET

Voordelen:

- Gratis
- Geen apart programma, werkt in browser via link
- Privacy en beveiliging via Google (i.t.t. ZOOM dat sommige mensen van hogerhand niet mogen gebruiken)
- 100 deelnemers in één sessie
- Niet beperkt in tijd

Nadelen:

- Bij gratis gebruik: geen opnamemogelijkheid
- Bij gratis gebruik: deelnemers moeten Google-account hebben

Functionaliteiten:

- Tot 16 mensen in een vergadering
- Mobiele app voor op apparaten
- Scherm delen
- Chatfunctie

MICROSOFT TEAMS

Voordelen:

- Gratis
- Gelinkt aan je MS account dus zeer veilig.
- Zowel in browser als met app

Nadelen:

- Je moet een MS-account hebben om deel te nemen.

Functionaliteiten:

- Voornamelijk geschikt voor professionelen
- Scherm delen
- Chat-functie
- Bestanden delen en samen werken aan één bestand

JITSI

Voordelen:

- Geen login nodig
- In de browser via vaste url die je zelf maakt
- Heel laagdrempelig – je surft gewoon naar de link
- Geen beperking in tijd
- Ideaal voor tot +- 10 deelnemers (kan met meer maar dan verslechtert de kwaliteit)

Nadelen:

- Niet altijd even stabiel
- Alleen ondersteund in Chrome als browser
- Geen wachtwoord of wachtkamer dus iedereen met link kan 'inbreken' in gesprek

Functionaliteiten:

- Chatfunctie
- Scherm delen
- Emoji's sturen

SKYPE

Voordelen:

- Nu ook zonder login
- In de browser via vaste url die je zelf maakt (cf jitsi) – geen downloaden van programma
- Heel laagdrempelig – je surft gewoon naar de link (itt vroegere skype, was met link en app)
- 24u per gesprek
- Ideaal voor tot +- 10 deelnemers (kan met meer maar dan verslechtert de kwaliteit)

Nadelen:

- Geen wachtwoord of wachtkamer dus iedereen met link kan 'inbreken' in gesprek

Functionaliteiten:

- Chatfunctie
- Scherm delen
- Opnemen mogelijk

DISCORD

Discord zal goed gekend zijn bij de juryleden die ook (online) gamen. Origineel opgestart om tijdens het gamen met je teamgenoten in contact te blijven, wordt Discord intussen veel breder ingezet. Je maakt er een eigen kanaal of server waar je met een groep vrienden of collega's kan praten, videobellen, streamen of scherm delen. Werkt met een handige app maar ook in de browser.

- Maak een bewuste keuze. Pols eens bij begeleiders en ouders van juryleden of juryleden zelf als ze al wat ouder zijn, of er uitgesproken voorkeuren zijn. En check of en welk device ze ter beschikking hebben om deel te nemen. Zowel begeleiders als juryleden kunnen misschien naar de bib komen als ze het thuis niet het nodige materiaal hebben om deel te nemen!
- Overweeg je een betalend platform? Misschien kan je met een bibliotheek uit de buurt of de regio een abonnement delen? Zo druk je de kosten en mits een beetje goede planning, kunnen jullie met twee bibs hetzelfde account gebruiken.
- Test het platform op voorhand uit en zorg dat alle begeleiders ook weten hoe het werkt. Begeleid hen hierin indien nodig: organiseer bijvoorbeeld eerst eens een demonstratie voor begeleiders die nog niet vertrouwd zijn met online vergaderen.
- Haal de technische en inhoudelijke opvolging uit elkaar: zorg dat iemand alle technische aspecten voor zijn of haar rekening neemt (wachtkamer bedienen, deelnemers binnenlaten en problemen met aanmelden oplossen, staat geluid, camera of micro aan/af, weten juryleden waar de chatfunctie zit) zodat begeleiders zich kunnen focussen op de inhoud zoals ze bij fysieke bijeenkomsten ook doen.
- Communiceer duidelijk naar je juryleden (of hun ouders bij jongere kinderen): welk platform zal je gebruiken voor een digitale bijeenkomst, wat hebben zij nodig (moeten ze bijvoorbeeld een programma installeren op voorhand of een profiel aanmaken), hoe kunnen ze zich voorbereiden (geluid, microfoon en webcam testen) ...
- Stel enkele spelregels op (bijvoorbeeld een digitale hand opsteken als je iets wil zeggen) maar laat ook ruimte voor spontane reacties van de juryleden. Goed om weten voor begeleiders die koudwatervrees hebben: veel begeleiders merken dat de juryleden zelfs beter naar elkaar luisteren digitaal: onder elkaar praten kan bijv. moeilijker online. In het begin zijn ze misschien een beetje verlegen, bijv. als ze in de huiskamer zitten met andere gezinsleden in de buurt, maar het loopt wel los.
- KJV Roeselare deelt [in hun scenario enkele interactieve tips en een stappenplan voor de ouders \(voor Zoom\)](#).
- KJV Hasselt maakte een handleiding voor Microsoft Teams ([voor pc](#) en [voor mobiel](#)).

2. Tips voor de aanpak van een digitale bijeenkomst

Timing

Zorg dat de online bijeenkomst niet te lang duurt, het concentratievermogen ligt bij online evenementen iets lager dan bij fysieke bijeenkomsten. Een uur blijkt ideaal te zijn, maar de ervaring leert dat als het goed loopt, het gerust langer kan duren. Voor jongere kinderen is een digitale bijeenkomst sowieso al iets moeilijker, hoewel er zeker ook groepen zijn die hier positieve ervaringen mee hebben.

Een andere optie: las even een pauze in om te knutselen en laat ze het tonen wanneer jullie opnieuw beginnen!

Inhoud en interactie

Zorg dat je tijdens online bijeenkomsten voldoende interactie stimuleert tussen de juryleden.

- Om het ijs te breken, laat juryleden:
  - op voorhand iets knutselen gelinkt aan het boek
  - een van de vele opdrachten uit de werkmodellen voorbereiden
  - een digitale voorbereiding doen: Padlet-pagina, soort prikbord, per boek aanmaken en op voorhand laten aanvullen
  - een voorwerp in huis zoeken dat met het boek te maken heeft of een beweging maken met armen en benen die verwoordt hoe ze het gelezen boek hebben ervaren
  - ...
  - vraag de juryleden naar hun favoriete leesplek in huis
  - voor jongere kinderen: verkleed aan de bijeenkomst deelnemen

En laat hen dat tonen en als ze willen iets over vertellen bij de start.

- De meeste videoplatforms hebben een optie om te chatten of polls af te nemen. Maak hier zeker gebruik van. Zo verhoog je de interactie en het engagement bij juryleden. Je kan ook werken met gekleurde papieren of smileys (bijvoorbeeld om ze te laten stemmen op een boek) ...
- Inhoudelijk kan het gesprek hetzelfde verlopen als bij een fysieke bijeenkomst. Het is belangrijk om de voeling met de boeken niet te verliezen: vraag daarom of de begeleiders de boeken zelf in de buurt hebben tijdens de digitale bijeenkomst!
Een eenvoudige PowerPoint met een paar slides kan ook een fijne handleiding zijn voor begeleiders die graag een houvast willen tijdens het gesprek. De bib van Blankenberge gebruikt dit [leesformulier](#) als leidraad.
In de [werkmodellen](#) bij de genomineerde boeken vind je uiteraard ook tips en ideeën.
Daarnaast heb je heel wat digitale tools die je ook kan inschakelen, dat is zeker geen must, maar we lijsten er hieronder enkele op voor de geïnteresseerden.

Handige tools

- Mentimeter – Een online tool waarmee je een poll kan maken maar ook een word cloud, quiz of een Q&A. Bij gratis gebruik beperkt in aantal maar oude versies kan je verwijderen en zo kan je de tool blijven gebruiken.
- Canva - gratis vormgevingstool waarmee je presentaties, uitnodigingen, kaartjes, etc kan maken. Leuk om juryleden bijv. een alternatieve cover in te laten maken.
- Padlet – met Padlet maak je een online borden, documenten en webpagina's. je deelt de url met anderen en je kan er post-it-gewijs input op verzamelen. Ideaal om te brainstormen en samen te werken.
- Linoit: Gelijkaardig aan Padlet, werkt als een online prikbord.
- Socrative – Een online tool die vooral gebruikt wordt in de klas. Je kan er quizjes mee maken, juist/fout-vragen, meerkeuzevragen,.. Bij gratis gebruik beperkt kan je maar één activiteit tegelijkertijd opzetten, maar dat los je op door een eventuele tweede account aan te maken.

- WhatsApp – Leuk om met de oudere juryleden mee aan de slag te gaan. Je kan het gebruiken als videoplatform voor de samenkomsten maar misschien kan je er ook creatief mee aan de slag? Zo maakte Skagen de voorstelling WhatchApp waar je via WhatsApp Leo en Emmi volgt. Misschien kan je op basis van een KJV-boek je eigen WhatsApp-voorstelling maken?
- Skribbl.io – Een online multiplayer teken- en raadspel. Een soort online Pictionary. Ideaal als ijsbreker!
- QuizWitz – Online quizmaker. Je kan de vragen casten naar een groot scherm en deelnemers kunnen zowat elk device met internet gebruiken om te antwoorden. Je kan vragen uit de community gebruiken of zelf vragen toevoegen.
- Kahoot – Intussen goed gekend en vaak gebruikt. Je stelt een quiz samen, ziet in realtime de antwoorden en spelers gebruiken hun eigen device om te antwoorden.
- Google Forms – Gratis tool van Google om input te verzamelen. Je kan dit gebruiken voor inschrijvingen maar ook om vooraf naar meningen te polsen of juryleden vragen te laten doorgeven. Zo heb je bij de bijeenkomst meteen input. Handig als het gesprek wat stilvalt of niet iedereen even comfortabel is om te spreken in een online sessie.
- Actionbound – Met Actionbound maak je een interactieve, digitale speurtocht. Met enkele uitgebreide elementen zoals GPS-locatie, kompas, foto, video, quiz, toernooien en QR-codes zorg voor je een spannend avontuur.
- Google jamboard - online whiteboard dat via link toegankelijk is voor iedereen, om zo mee op te schrijven of post-its te plakken.
- Tricider – om een debat te voeren en argumenten voor of tegen te noteren.
- Miro – online whiteboard platform, om samen met een groep aan iets te werken, met enkele templates zoals een mindmap of plek om ideeën te verzamelen en elk jurylid een andere kleur post-its te geven
- Podcast maken - Misschien is het interessant om met de juryleden een podcast te maken? Je kan inspiratie vinden in de Grote Vriendelijke Podcast of de podcasts van Das Mag. Je kan een podcast relatief eenvoudig zelf maken via Audacity of Anchor FM, beide gratis in gebruik. Adobe Audition is een betalend platform om podcasts mee te maken.
- Filmpje maken – of je kan de juryleden vragen op voorhand / na afloop een filmpje te maken: stopmotion via (Stop Motion Studio of IMotion) of een vlog via (Kinemaster of IMovie)

Stemmen verzamelen

Als je een online bijeenkomst hebt, zijn er verschillende opties om stemmen te verzamelen:

- Via **Mentimeter** (dat kan perfect op hetzelfde device als dat waarmee de juryleden de digitale sessie volgen, als je de 2 vensters even naast elkaar opent): profiel aanmaken en op homepagina 'new presentation' kiezen, vervolgens optie 'ranking', titels ingeven en op die manier een top 8 laten opstellen. Miro zou ook een optie zijn, maar daar hebben we zelf geen ervaring mee.
- Via **scherm delen** in Zoom: je stelt op voorhand een document op met de covers van de boeken (te vinden op de [begeleiderspagina](#), bij downloads) en vakjes met namen van de juryleden waarin ze hun getal van 1 tot 8 kunnen zetten, dat deel je in zoom, dan selecteren de deelnemers naast de melding in groene balkje 'You are viewing xxx screen', 'View options' en vervolgens 'annotate' en ze krijgen een balk om symbooltjes of tekst te zetten. Je kan het resultaat bewaren en nadien terug raadplegen. KJV Pelt heeft positieve ervaringen hiermee met kinderen vanaf 6 jaar!
- Via een **poll** in Zoom. Dan maak je per plaats in de top 8 een poll aan en zijn de titels telkens de opties die ze kunnen aanduiden.
- Voor de jongste groepen is het misschien eerder aangewezen de boeken te tonen en ze te laten stemmen met hand op steken, hartjes, kurken....

3. Quiz-materiaal

We bieden vanuit Iedereen Leest bij elk boek vanaf groep 3 minstens één vraag aan in Bibster. Je vindt de vragen in Bibster met de tag hieronder. Jullie kunnen zelf ook vragen maken en invoeren. Gebruik dan zeker de juiste tag. Zo vinden we alles gemakkelijk terug. Wie de vragen invoert in Bibster, gebruik de tag:

KJV21_groep4 of KJV21_groep3 of...

Je kan een Quest-spel klaarzetten en de juryleden de codes bezorgen. Zo kan je Bibster gebruiken zodat kinderen van thuis kunnen spelen. Hier vind je als [voorbeeld het instructieblad van de bib van Beernem](#).

Daarnaast zullen we de vragen op Bibster aanbieden als Word-doc. Zo kunnen bibs die niet ingetekend hebben op Bibster, de vragen gebruiken als inspiratie en kunnen ze via een van bovenstaande tools ook een digitale quiz op afstand maken.

In dit [online document](#) verzamelen we alle vragen van de verschillende groepen. Graag aanvullen dus!

4. Verbondenheid

Als je een leeftijdsgroep enkel digitaal kan laten samenkomen, denk dan ook na over andere manieren om de verbondenheid van de groep te stimuleren. Hieronder enkele ideeën:

- Laat juryleden een ouderwetse brief schrijven aan elkaar over de gelezen boeken.
- Maak een digitale of papieren KJV-krant met tekstjes van juryleden en hun begeleiders, enkele foto's (denk aan GDPR), tekeningen ...
- Als juryleden een KJV-boek ontlenen in de bib, geef dan een KJV-pakket mee. Hierin kunnen knutsel- en creatieve opdrachten zitten, leuke bladwijzers, een opdrachtje bij het boek ...
- Je kan ze ook per post op voorhand iets opsturen om hen extra te verwennen. Bijv. een goodiebag met een KJV-bladwijzer en een klein snoepje en drankje. Zo maak je de virtuele bijeenkomst extra gezellig!

Heb je zelf nog tips voor online KJV-bijeenkomsten? We delen ze graag met andere KJV-afdelingen. Laat het ons weten: Griet.Loix@iedereenleest.be of deel je idee in de [Facebook-groep voor begeleiders en coördinatoren](#)!

PRAKTIJKTIPS VOOR FYSIEKE BIJeenKOMSTEN (- 12 jaar)

Naast de richtlijnen die je kan terugvinden bij de vermelde informatiebronnen, geven we hier enkele praktische tips mee.

- Voorzie een ruime locatie en zorg voor voldoende ventilatie. Laat alle deelnemers eerst hun handen wassen of ontsmetten en wijs hen op de [basisregels](#) – herhaling kan nooit kwaad. De begeleider moet afstand kunnen houden en indien nodig een mondmasker dragen. Laat jongere kinderen bijvoorbeeld plaatsnemen op kussens die op afstand van elkaar liggen (en voorzie er ook eentje voor hun ouders als zij mee mogen). Wil je een van de boeken voorlezen aan de jongere leeftijdsgroepen en moeten de juryleden op afstand blijven, kan het een oplossing zijn om prenten uit een prentenboek in te scannen en te projecteren of op een smartboard te tonen. Je kan ook een [kamishibai-verteltheater](#) gebruiken. Zo kunnen kinderen vanop afstand toch het verhaal goed volgen.
- Je mag maximum 50 kinderen samenbrengen.

- Heb je een pleintje of een park naast de bib en regent het niet, dan kan je in open lucht een bijeenkomst houden. Is het al iets kouder, laat de kinderen zich dan warm kleden, voorzie dekentjes of bied een warme tas soep of chocomelk aan om op te warmen. Zo wordt het ook gezellig en knus. Als je extra ruimtes hebt om groepen veilig te ontvangen, kan je misschien overwegen om juryleden eens achter de schermen van de bib te laten samenkomen. Is er een cultuurcentrum in je buurt? Heb je een jeugddienst als naaste buur? Misschien beschikken zij over grote ruimtes die je kan gebruiken als het niet mogelijk is in jouw bibliotheek. Gebruik je lokaal netwerk!
- Gebruik je materialen tijdens de bijeenkomst (bijvoorbeeld schrijf- of knutselgerei), voorzie dan een exemplaar per jurylid zodat er onderling niet moet worden uitgewisseld.
- Ontsmet tafels en stoelen te gepasten tijde, en zeker na de bijeenkomst.
- Stel een [draaiboek](#) op met alle nodige informatie. De bibliotheek van Heist-op-den-Berg deelt haar draaiboek voor een [startmoment](#) en voor [bijeenkomsten](#).

Tijdens de zomermaanden deelde Iedereen Leest praktijkvoorbeelden van bibliotheken die n.a.v. corona een aangepaste dienstverlening op poten hebben gezet. Je kan alle reportages online lezen in de reeks [Zomer in de bib](#). Misschien vind je hier ook wel inspiratie om je KJV-werking *coronaproof* te laten verlopen.

Heb je zelf nog tips voor fysieke KJV-bijeenkomsten? We delen ze graag met andere KJV-afdelingen. Laat het ons weten: Griet.Loix@iedereenleest.be

Iedereen Leest volgt de situatie nauwgezet op. Afhankelijk van de evoluties de komende maanden, zullen we indien gewenst nog andere mogelijkheden onderzoeken om het KJV-leesjaar optimaal te organiseren. Hou de mails die je krijgt via je KJV-account in de gaten of schrijf je in op het [KJV-magazine](#).